

De klok van 'Weeda'.....

klinkt elke dag in Cillaarhoek

Dini Heijden - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot maart 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinenoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

De kerkklok van de kerk in Cillaarhoek werd na de Sint Elizabethsvloed van 1421 gered uit de puinhopen van het verdronken dorpje Broek (Weeder-brouck), nabij het huidige Strijen. Dat blijkt uit een getuigenverklaring uit 1536, opgenomen in het Bisschoppelijk Archief voor kerkelijke en wereldse geschiedenis, Utrecht.

Door slecht dijkonderhoud en afgravingen vanwege een lucratieve handel in de turf- en zoutwinning kon het water in 1421 genadeloos toeslaan. Een welvarend gebied ging ten onder. De te loorgang was een sluipend proces; veel dorpen of ambachten verdwenen langzaam en werden geleidelijk verlaten. Er viel nog wel wat te halen uit de ruïnes en kerkklokken waren een gewild object als gevonden voorwerp. Een kerkklok van brons of een doopvont, daar-

mee kon je geld verdienen. Zo zal de klok ooit in de kerk in Cillaarhoek terecht gekomen zijn.

De klok is gegoten in het jaar 1388. In de kraag van de klok staat als randschrift 'Weeda' en ook, in het Latijn, 'ik word Maria genoemd'. Het is niet ondenkbaar dat de

KERKKLOKKEN WAREN EEN GEWILD OBJECT

klok toen ter plaatse is gegoten door rondtrekkende klokkengieters die gebruik maakten van de plaatselijke smid, timmerman of metseelaar. De aanvoer van brons en de benodigde leem trok veel bekijks. Over het spectaculaire gietproces sprak het dorp nog jaren.

Met de tocht van Broek naar Cillaarhoek was het rei-

De kerk van Cillaarhoek....met klok. Foto bewerkt door Conny Wols

zen van deze klok nog niet afgelopen. De klokken uit Cillaarhoek, Sint Anthoniepolder en Strijen kwamen in de oorlog in 1943 op het terrein van de Verenigde Glasfabrieken in Leerdam terecht. Met grote inventiviteit probeerde men de waardevolle klokken uit de handen

van de Duitse bezetter te houden, die alle klokken vorderde. Monumentale- en waardevolle klokken werden eerst nog ontzien. De rest werd afgevoerd naar Duitsland om omgesmolten te worden tot grondstof voor de wapenindustrie.

Maar in 1944 vorderde be-

zetter ook de monumentale- en waardevolle klokken. De Dordtse schipper van de klipper 'Hoop op Zegen' kreeg opdracht de klokken vanuit Leerdam naar Duitsland te vervoeren. Hij had niet veel trek in deze klus en verliet zijn schip. Een andere schipper zette koers naar Duits-

land maar onderweg zonk het schip op het IJsselmeer. Na de bevrijding werden de klokken van de bodem van het IJsselmeer gelicht en sindsdien luidt de klok weer in Cillaarhoek.

 www.museumhw.nl